

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-531

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos
Tekijä-Författare-Author Yliruka, Jarkko		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Terveydenhoitajien arviot raskaudenaikaisen päihteidenkäytön riskitekijöistä ja neuvolan ehkäisytyön vaikuttavuudesta		
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2008-05-12	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 78 s., 10 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tässä tutkielmassa tarkastelen äitiys- ja lastenneuvoloiden terveydenhoitajien neuvolan ehkäisytyön vaikuttavuutta koskevien arviointien yhteyttä raskaudenaikaisen päihteidenkäytön seulonta-aktiivisuuteen. Tutkielmassa selvitetään myös terveydenhoitajien arvioita raskaana olevien alle 25-vuotiaiden ja 25-vuotiaiden ja sitä vanhempien naisten välisistä eroista päihteidenkäytön yleisyyden, muutoksen ja ongelman vakavuuden osalta. Tämän lisäksi avovastauksista tarkastellaan terveydenhoitajien arvioita raskaudenaikaiseen päihteidenkäyttöön vaikuttavista riskitekijöistä.</p> <p>Tutkimuksen teoreettisen viitekehyksen muodostavat terveydenhoitajien hoitotyön arvioinnit ja aiemmat empiiriset tutkimukset terveydenhuoltohenkilöstön toiminnasta raskaudenaikaisen päihteidenkäytön ehkäisyssä. Terveydenhoitajien hoitotyön arviointeja tarkastellaan heuristisen päättelyn näkökulmasta. Heuristista päättelyä mallinnetaan kognitiivisen psykologian prototyyppi- ja esimerkkimalleihin perustuvien kategorisointiteorioiden näkökulmasta.</p> <p>Tutkielmassa käytetään Etelä-Suomen lääninhallituksen toimesta vuonna 2006 kerättyä äitiys- ja lastenneuvoloiden terveydenhoitajien aineisto(n=130).</p> <p>Tilastollisina analyysimenetelminä käytettiin ristiintaulukointia, yksisuuntaista varianssianalyysiä ja riippuvien otosten t-testiä. Lisäksi käytettiin epäparametristen menetelmien Wilcoxonin merkittyjen järjestyslukujen testiä ja McNemarin testiä. Tutkielman laadullisen aineiston analyysimenetelmänä käytettiin teoriasidonnaista sisällön erittelyä.</p> <p>Tuloksien mukaan terveydenhoitajista, jotka olivat täysin samaa mieltä nikotiinikorvaushoidon vaikuttavuudesta 68,1 % kehotti tupakoivia raskaana olevia naisia käyttämään nikotiinikorvaushoitoa aina tai lähes aina, kun vastaava osuus jokseenkin samaa mieltä olevilla terveydenhoitajilla oli 29,4 %. Terveydenhoitajien arvioiden mukaan alle 25-vuotiaat naiset käyttivät raskauden aikana enemmän päihteitä kuin 25-vuotiaat ja sitä vanhemmat naiset. Lisäksi terveydenhoitajien mukaan päihteidenkäyttö oli lisääntynyt enemmän nuorilla kuin vanhemmilla raskaana olevilla naisilla vuoden 2005–2006 aikana.</p> <p>Terveydenhoitajien avovastauksista poimittiin yhteensä 127 mainintaa raskaudenaikaiseen päihteidenkäyttöön vaikuttavista riskitekijöistä. Riskitekijöistä muodostettiin 14 kategoriaa, jotka luokiteltiin sosiaalsiin ja yksilöllisiin riskitekijöihin. Lopuksi tarkasteltiin terveydenhoitajien arvioita raskaudenaikaisen alkoholinkäytön ja tupakoinnin välisistä eroista.</p>		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords terveydenhoitajat neuvolat ehkäisevä päihdetyö hoitotyö raskaus päihteet		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		